

МОДУЛ
ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА
ЗА УЧЕНИЦИ В XI КЛАС

I. Общо представяне на обучението по безопасност на движението по пътищата

Обучението по безопасност на движението по пътищата (БДП) в XI клас е обособено и надграждащо учебно съдържание за постигане на няколко очаквани резултати в часа на класа по тематични направления за придобиване на компетентностите по толерантност и интеркултурен диалог, безопасност на движението по пътищата, оказване на първа помощ, превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти. Учебното съдържание е взаимосвързано и формира интердисциплинарен комплекс от знания, умения и отношения, насочен към придобиване на социални, гражданска и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на активната и интегрираща се в обществото личност на ученика.

Ученикът трябва да носи отговорност за поведението си и да оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора, да опазва животът и здравето на участниците в движението по пътя, да улеснява тяхното придвижване, да опазва имуществото на юридическите и физическите лица и да предпазва околната среда от замърсяване.

По своята същност обучението включва ученика и учителя в активно-действено сътрудничество в провеждането на диалог и решаване на казуси за постигане на целите на обучението. Ученикът трябва да е поставен в условията да търси аргументи „за“ и „против“ когато е необходимо да се справя с житейски проблеми. Да прилага стратегии за успешна комуникация, вкл. и компенсаторни стратегии, за да избегне недоразумения при взаимодействието с членовете на семейството си, общността и другите хора като участници в движението по пътищата по конструктивен начин.

II. Цели на обучението

1. Повишаване на защищеността на учениците от транспортни произшествия и техните последствия чрез получаване на знания за приспособимостта към движението по пътищата с минимална вероятност за попадане в тях.
2. Оценяване на аргументацията на другите участници в решаването на казуси.
3. Критическо и конструктивно решаване на казуси, свързани с регуляцията на безопасността на движението по пътищата.
4. Намаляване на агресията на пътя и повишаване на толерантността между участниците в движението.
5. Познаване и разбране на нормативната уредба, произтичаща от Закона за движението по пътищата.

Целите трябва да бъдат реализирани напълно и еднозначно като не се ограничават само в регламентириания минимален брой часове в часа на класа.

С програмното съдържание в XI клас се създават предпоставки за безопасно поведение на пътя на основата на критерии и стандарти и определяне на гледната точка по обсъждан проблем, насочен към пешеходците и поведението на водачите спрямо пешеходците.

III. Модул „Пешеходци и водачи за толерантност на пътя”

Теми	Казуси	Очаквани резултати
<p>1. Траспортна култура и дисциплина на пешеходците и водачите.</p> <p>2. Особени правила за някои участници в движението.</p> <p>3. Пътнотранспортни произшествия.</p> <p>4. Правомощия на</p>	<p>Решава казуси за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поведението на пешеходците и на отношенията на водачите към тях; • равноправните условия за движение на пешеходците в населените места; • контрола по спазване на правилата за движение; • за предимствата на МПС снабдени със съвременни системи за безопасност - ABS, ESP, ASR, TCS, Pre-Safe,	<p>1. Знае правата и задълженията на пешеходците и на водачите към тях;</p> <p>2. Прави анализ на влиянието от използването на мобилните телефони или други електронни устройства по време на движение.</p> <p>3. Познава и разграничава различни условия за движение на пешеходците в населените места, включително и на</p>

органите за контрол на движението по пътищата.	<ul style="list-style-type: none"> • SAFETEC и други; • оказване на помощ на пострадалите при ПТП; • етично поведение на органите за контрол на движението по пътищата; • 	<ul style="list-style-type: none"> условията за движението на пътя за хората с увреждания; 4. Изброява принудителни административни мерки; 5. Представя мултимейна презентация за предимствата на МПС снабдени със съвременни системи за безопасност - ABS, ESP, ASR, TCS, Pre-Safe, SAFETEC и други; 6. Участва в национални кампании за опазване живота и здравето на пешеходците в пътното движение; 7. Знае какво трябва да съдържа „аптечката“ на моторното превозно средство. 8. Umee да оказва помощ на пострадалите при ПТП; 9. Знае правата и задължения на службите за контрол на движението по пътищата;
--	---	--

IV. Методически указания

В обучението се отчита спецификата на юношеството в този период, която е свързана с емоционалната му и социална зрелост на личността на ученика, насочена към планиране на бъдещите действия за успешното реализиране в социалната среда след завършване на средното образование.

Конкретизацията в обучението е еднозначна и контролируема за да може целите да се използват за управление на познавателната дейност в посока на провеждане на диалог и решаване на казуси.

Препоръчва се използването на понятийния апарат и на часове от различните тематични направления за придобиване на компетентностите по толерантност и интеркултурен диалог, безопасност на движението по пътищата, оказване на първа

помощ, превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти.

В обучението трябва да се използват конкретни пътни ситуации, оценки на вещи лица при ПТП, съдебни решения и т.н.

Основните методи трябва да са активни, като се препоръчват: моделиране и анализ на ситуации, интерактивни симулации, наблюдения, проучване и изготвяне на съобщения и доклади, свързани с различни пътни ситуации и етичните взаимоотношения на участниците в тях, възлагане на роли и модели на поведение.

Препоръчително е обучението да не се ограничава само в минималния регламентиран брой часове.